A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1522 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2018. október 11.)

az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről szóló (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programok egységes formátumának megállapításáról

(az értesítés a C(2018) 6549. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. december 14-i (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 6. cikke (10) bekezdésére,

mivel:

(1) A nemzeti levegőszennyezés-csökkentési program az (EU) 2016/2284 irányelv szerinti fő irányítási eszköz, amely támogatást nyújt a tagállamoknak ahhoz, hogy megtervezzék nemzeti szakpolitikáikat és intézkedéseiket az említett irányelvben 2020-ra és 2030-ra vonatkozóan meghatározott nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségeknek való megfelelés céljából, és amely ily módon nagyobb kiszámíthatóságot biztosít az érdekelt felek számára, valamint elősegíti a tiszta és hatékony technológiákra való átállást. A program hozzájárul az említett irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott levegőminőségi célkitűzések eléréséhez, valamint az egyéb releváns szakpolitikai területeken – többek között az éghajlat-, az energia-, a mezőgazdasági, az ipar- és a közlekedéspolitika területén – megfogalmazott tervekkel és programokkal való összhang biztosításához.

(2) Az (EU) 2016/2284 irányelv 6. cikkének (5) bekezdése értelmében a tagállamoknak a tervezett nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programjaik és a programok minden lényeges aktualizálásának véglegesítése előtt konzultálniuk kell a nyilvánossággal, összhangban a 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) 2. cikkének (2) bekezdésével, továbbá a levegőszennyezés, a levegőminőség és az irányítás területén feladatokat ellátó illetékes hatóságokkal.

(3) A nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programoknak emellett elő kell segíteniük a 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) 23. cikke alapján kidolgozott levegőminőségi tervek sikeres végrehajtását. E célból a tagállamoknak figyelembe kell venniük a kibocsátáscsökkentés szükségességét – különösen a nitrogén-oxidok és a finom szálló por vonatkozásában – azon övezetekben és agglomerációs területeken, ahol rendkívül magas a levegőszennyező anyagok koncentrációja, illetve amelyek jelentősen hozzájárulnak más, akár szomszédos országokban lévő övezetek és agglomerációk levegőszennyezéséhez.

(4) Amint arra a Bizottságnak az energiaunió helyzetéről szóló második jelentése ([4]) rámutatott, a szinergiák kiaknázása és a végrehajtási költségek csökkentése érdekében a tagállamoknak – amennyiben lehetséges – a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programjaikkal párhuzamosan kell kidolgozniuk nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveiket, mivel ezek jelentős mértékben hasonló intézkedésekre és fellépésekre épülnek.

(5) Az uniós éghajlat- és energiapolitika keretébe tartozó szakpolitikákra és intézkedésekre vonatkozó jelentéstétellel való konzisztencia növelése érdekében a közös pontok tekintetében össze kell hangolni a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési program egységes formátumát az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) és a 749/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet ([6]) szerinti jelentéstételi kötelezettségekkel.

([1]) HL L 344., 2016.12.17., 1. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/35/EK irányelve (2003. május 26.) a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 156., 2003.6.26., 17. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelve (2008. május 21.) a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról (HL L 152., 2008.6.11., 1. o.).

([4]) COM(2017) 53 final, 2017. február. 1., 14. o.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 525/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és bejelentésére, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb információk nemzeti és uniós szintű bejelentésére szolgáló rendszerről, valamint a 280/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 165., 2013.6.18., 13. o.).

([6]) A Bizottság 749/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. június 30.) a tagállamok által az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében jelentett információk felépítéséről, formátumáról, benyújtási eljárásáról és felülvizsgálatáról (HL L 203., 2014.7.11., 23. o.).

(6) Az (EU) 2016/2284 irányelv által előírt ammóniacsökkentési kötelezettségek teljesítése érdekében további nemzeti szakpolitikákat és intézkedéseket kell meghatározni. A nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programoknak ezért arányos intézkedéseket kell tartalmazniuk a mezőgazdasági ágazatra vonatkozóan is.

(7) A nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programok egységes formátumának meghatározása elő fogja segíteni a programoknak a Bizottság általi, az (EU) 2016/2284 irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint elvégzendő vizsgálatát, valamint biztosítani fogja a programok tagállamok közötti összehasonlíthatóságát.

(8) A nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programokban a tagállamok a kötelező tartalmi elemeken túl további releváns információkat is megadhatnak arról, hogy milyen szakpolitikákkal és intézkedésekkel tervezik kezelni a legártalmasabb szennyező anyagokat a népesség érzékeny csoportjai tekintetében. Emellett az (EU) 2016/2284 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésével összhangban a kibocsátások további csökkentésére irányuló intézkedéseket is meghatározhatnak, amelyek célja az Egészségügyi Világszervezet által a levegőminőségre vonatkozóan megfogalmazott iránymutatásoknak, valamint a biológiai sokféleségre és az ökoszisztémára vonatkozó uniós célkitűzéseknek megfelelő levegőminőségi szintek elérése.

(9) Habár az (EU) 2016/2284 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése értelmében a nemzetközi tengeri közlekedésből származó kibocsátásokat és a repülőgépek le- és felszállási cikluson túli kibocsátásait nem veszik figyelembe a kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítése szempontjából, a tagállamok nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programjaikban e források kibocsátásának csökkentésére vonatkozóan is megfogalmazhatják tervezett szakpolitikáikat és intézkedéseiket.

(10) A tagállamok a környezeti levegő minőségével foglalkozó szakértői csoport 2017. április 4-i, 2017. november 28-i és 2018. április 9-i ülésén ([1]) megvitatták az egységes formátumra vonatkozó tervezetet és észrevételeket fűztek ahhoz.

(11) Az e határozatban foglalt intézkedések összhangban vannak a 2008/50/EK irányelv 29. cikkével létrehozott, a környezeti levegő minőségével foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Tárgy

E határozat melléklete meghatározza a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programoknak az (EU) 2016/2284 irányelv 6. cikkének (10) bekezdésében említett egységes formátumát.

2. cikk

Formátum

A tagállamoknak a mellékletben meghatározott egységes formátumot kell alkalmazniuk nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programjaiknak az (EU) 2016/2284 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése szerinti, a Bizottsághoz történő benyújtása során.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2018. október 11-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

([1]) Lásd a bizottsági szakértői csoportok nyilvántartását (E02790 számú csoport). http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm

MELLÉKLET

Az (EU) 2016/2284 irányelv 6. cikke szerinti nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programok egységes formátuma

1. A MEZŐK LEÍRÁSA

Az egységes programformátumban (K) jelzéssel ellátott valamennyi mező kitöltése kötelező, az (O) jelzéssel ellátott mezők kitöltése pedig opcionális.

2. EGYSÉGES FORMÁTUM

2.1. **A program címe, kapcsolattartási adatok és weboldalak**

2.1.1. *A program címe, kapcsolattartási adatok és weboldalak (K)*

A program címe	
Dátum	
Tagállam	
A program összeállításáért felelős illetékes hatóság neve	
A felelős egység telefonszáma	
A felelős egység e-mail-címe	
A közzétett programot tartalmazó weboldal címe	
A programra vonatkozó konzultáció(ka)t tartalmazó weboldal(ak) címe	

2.2. **Összefoglaló (O)**

A (lehetőleg maximum 10 oldal terjedelmű) összefoglalót különálló dokumentumként is be lehet nyújtani. A dokumentumban a 2.3–2.8. szakaszok tartalmát kell röviden összefoglalni. Amennyiben lehetséges, ajánlott ábrákat is alkalmazni az összefoglaló szemléltetésére.

2.2.1. *A nemzeti levegőminőségi és szennyezéscsökkentési szakpolitikai keret*

Szakpolitikai prioritások és azok kapcsolata más releváns szakpolitikai területek prioritásaival	
A nemzeti, regionális és helyi hatóságokra ruházott feladatkörök	

2.2.2. *A jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén a kibocsátáscsökkentés és a levegőminőség javítása terén 2005 óta elért előrelépések*

Az elért kibocsátáscsökkentés	
A levegőminőségi célkitűzések terén elért előrelépés	
A belföldi kibocsátási források határokon átnyúló, jelenlegi hatása	

2.2.3. *A 2030-ig várható fejlődés, feltételezve, hogy a már elfogadott szakpolitikák és intézkedések nem változnak*

Várható kibocsátások és kibocsátáscsökkentések (az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint)	
A levegőminőség javítása terén elért várható hatás (az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint)	
Bizonytalanságok	

2.2.4. *A 2020-ra és 2030-ra meghatározott kibocsátáscsökkentési kötelezettségek és a 2025-re meghatározott köztes kibocsátási szintek teljesítése céljából megvizsgált szakpolitikai opciók*

A megvizsgált szakpolitikai opciók fő csoportjai	

2.2.5. *Az elfogadásra kiválasztott szakpolitikák és intézkedések összefoglalása ágazatonként, ideértve elfogadásuk, végrehajtásuk és felülvizsgálatuk ütemtervét, továbbá az ezekért felelős illetékes hatóságokat*

Érintett ágazat	Szakpolitikák és intézkedések			
	Kiválasztott szakpolitikák és intézkedések	A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések végrehajtásának ütemterve	A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések végrehajtásáért és érvényesítéséért felelős illetékes hatóság(ok) (típusa és neve)	A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések felülvizsgálatának ütemterve
Energiaellátás				
Energiafogyasztás				
Közlekedés				
Ipari folyamatok				
Mezőgazdaság				
Hulladékgazdálkodás/hulladék				
Több ágazat				
Egyéb (meghatározandó)				

2.2.6. *Koherencia*

Annak értékelése, hogy a kiválasztott szakpolitikák és intézkedések miként biztosítják a más releváns szakpolitikai területek terveivel és programjaival való koherenciát	

2.2.7. *A (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerinti) szakpolitikák és intézkedések által a kibocsátáscsökkentésre, a tagállam és a szomszédos tagállamok levegőminőségére, valamint a környezetre gyakorolt várható együttes hatások és a hozzájuk kapcsolódó bizonytalanságok*

A kibocsátási kötelezettségek várható teljesítése (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv)	
Rugalmassági rendelkezések alkalmazása (adott esetben)	
A levegőminőség várható javulása (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv)	
A környezetre gyakorolt várható hatások (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv)	
Módszerek és bizonytalanságok	

2.3. **A nemzeti levegőminőségi és szennyezéscsökkentési szakpolitikai keret**

2.3.1. *Szakpolitikai prioritások és azok kapcsolata más releváns szakpolitikai területek prioritásaival*

Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2005-ös bázisévhez viszonyítva (%-ban) (K)	SO_2	NO_x	Metántól eltérő illékony szerves vegyületek (NMVOC)	NH_3	Finom szálló por ($PM_{2,5}$)
2020–2029 (K)					
2030-tól (K)					
Levegőminőségi prioritások: az uniós vagy nemzeti levegőminőségi célkitűzésekhez kapcsolódó nemzeti szakpolitikai prioritások (beleértve a határ- és célértékeket, valamint az expozíciókoncentrációra vonatkozó kötelezettségeket) (K) *Hivatkozásként az Egészségügyi Világszervezet által ajánlott levegőminőségi célkitűzéseket is meg lehet adni.*					
A vonatkozó éghajlatváltozási és energiapolitikai prioritások (K)					
A releváns szakpolitikai területek (többek között a mezőgazdaság, az ipar és a közlekedés) vonatkozó szakpolitikai prioritásai (K)					

2.3.2. *A nemzeti, regionális és helyi hatóságokra ruházott feladatkörök*

Az érintett hatóságok listája (K)	A hatóság típusa (pl. környezetvédelmi felügyelőség, regionális környezetvédelmi ügynökség, önkormányzat) (K) Adott esetben a hatóság neve (pl. XXX Minisztérium, XXX Nemzeti Ügynökség, XXX Regionális Iroda)	A hatóságokra ruházott, levegőminőséggel és levegőszennyezéssel kapcsolatos feladatkörök leírása (K) Kérjük, válassza ki a legmegfelelőbb lehetőséget: — szakpolitikai döntéshozatal — végrehajtás — érvényesítés — jelentéstétel és megfigyelés — koordináció — egyéb feladatkör (kérjük, nevezze meg)	A hatóság felelősségi körébe tartozó forráságazatok (O)
Nemzeti hatóságok (K)			
Regionális hatóságok (K)			
Helyi hatóságok (K)			

Szükség szerint további sorok is hozzáadhatók

2.4. **A kibocsátáscsökkentést és a levegő minőségének javítását célzó jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén tett előrelépések és a nemzeti és uniós kötelezettségeknek való megfelelés mértéke 2005-höz viszonyítva**

2.4.1. *A jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén a kibocsátáscsökkentés terén elért előrelépések és a nemzeti és uniós kibocsátáscsökkentési kötelezettségeknek való megfelelés mértéke*

A jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén a kibocsátáscsökkentés terén elért előrelépések bemutatása és a nemzeti és uniós kibocsátáscsökkentési jogszabályoknak való megfelelés mértéke (K)	
Teljes hivatkozás (fejezet- és oldalszám) a nyilvánosan elérhető, igazoló adatbázisokra (pl. korábbi emissziókataszter-jelentésekre) (K)	
A szennyező anyagok és/vagy fő ágazatok szerinti kibocsátáscsökkentést szemléltető ábrák (O)	

2.4.2. *A jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén a levegőminőség javítása terén elért előrelépések és a nemzeti és uniós levegőminőségi kötelezettségeknek való megfelelés mértéke*

A jelenlegi szakpolitikák és intézkedések révén a levegőminőség javítása terén elért előrelépések leírása és a nemzeti és uniós levegőminőségi kötelezettségeknek való megfelelés mértékének bemutatása, legalább a következők megadásával: az összes levegőminőségi övezetből az uniós levegőminőségi célkitűzéseknek megfelelő/meg nem felelő levegőminőségi övezetek száma az NO_2, a PM_{10}, a $PM_{2,5}$ és az O_3, valamint bármely más olyan szennyező anyag tekintetében, amely esetében túllépés jellemző (K)	
Teljes hivatkozás (fejezet- és oldalszám) a nyilvánosan elérhető, igazoló adatbázisokra (pl. levegőminőségi tervek, szennyező források felosztása) (K)	
A jelenlegi környezeti levegőkoncentrációkat szemléltető térképek és hisztogramok (legalább az NO_2, a PM_{10}, a $PM_{2,5}$ és az O_3, valamint bármely más, problémát jelentő szennyező anyag tekintetében), amelyek bemutatják többek között az összes levegőminőségi övezetből az uniós levegőminőségi célkitűzéseknek megfelelő/meg nem felelő levegőminőségi övezetek számát a bázisévben és a jelentéstételi évben (O)	
Amennyiben egy vagy több levegőminőségi övezetben problémákat állapítanak meg, annak leírása, hogy milyen előrelépést értek el a bejelentett legmagasabb koncentrációk csökkentése terén (O)	

2.4.3. *A nemzeti kibocsátási források határokon átnyúló, jelenlegi hatása*

Adott esetben a belföldi kibocsátási források határokon átnyúló, jelenlegi hatásának leírása (K) *Az előrelépések mennyiségi vagy minőségi szempontból is bemutathatók.* *Ha nem állapítottak meg problémákat, akkor ezt kell rögzíteni.*	
Amennyiben mennyiségi adatokat használnak az értékelés eredményeinek bemutatására, az említett értékeléshez használt adatok és módszerek leírása (O)	

2.5. **A várható fejlődés, feltételezve, hogy a már elfogadott politikák és intézkedések nem változnak**

2.5.1. *Várható kibocsátások és kibocsátáscsökkentések (az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint)*

Szennyező anyagok (K)	Összes kibocsátás (kt), az x-2 vagy x-3 évre vonatkozó kataszterekkel összhangban (az évet meg kell adni) (K):				A várható kibocsátáscsökkentés aránya (%) 2005-höz viszonyítva (K)			Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2020–2029 közötti időszakra (%) (K)	Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2030-tól kezdődő időszakra (%) (K)
	Bázisév: 2005	2020	2025	2030	2020	2025	2030		
SO_2									
NO_x									
NMVOC									
NH_3									
$PM_{2,5}$									
Az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerinti, a 2020-ra, 2025-re és 2030 utánra meghatározott kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítésére vonatkozó előrejelzésekhez kapcsolódó bizonytalanságok bemutatása (O)									
A kibocsátás-előrejelzések dátuma (K)									

Amennyiben az előrejelzés azt mutatja, hogy az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint nem fogják teljesíteni a kibocsátáscsökkentési kötelezettségeket, akkor a 2.6. szakaszban be kell mutatni a megfelelés érdekében megvizsgált további szakpolitikákat és intézkedéseket.

2.5.2. *A levegőminőség javítása terén elért várható hatás (az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint), ideértve a megfelelés várható mértékét is*

2.5.2.1. A levegőminőség várható javulásának minőségi leírása (K)

Minőségi leírás a levegőminőség várható javulásáról és az NO_2, a PM_{10}, a $PM_{2,5}$ és az O_3, illetve bármely problémát jelentő szennyező anyag tekintetében az uniós levegőminőségi célkitűzéseknek való megfelelés várható mértékének alakulásáról 2020-ra, 2025-re és 2030-ra vonatkozóan (az intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint) (K) Teljes hivatkozás (fejezet- és oldalszám) a nyilvánosan elérhető, igazoló adatbázisokra (pl. levegőminőségi tervek, szennyező források felosztása), melyek bemutatják a várható javulást és a megfelelés mértékének várható alakulását (K)	

2.5.2.2. A levegőminőség várható javulásának mennyiségi leírása (K)

A környezeti levegő minőségéről szóló irányelv szerinti értékek	A nem megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A levegőminőségi övezetek teljes száma			
	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 év)												
NO_2 (1 év)												

A környezeti levegő minőségéről szóló irányelv szerinti értékek	A nem megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A levegőminőségi övezetek teljes száma			
	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030
PM_{10} (1 év)												
O_3 (max. 8 órás átlag)												
Egyéb (kérjük, adja meg)												

2.6. **A 2020-ra és 2030-ra meghatározott kibocsátáscsökkentési kötelezettségek és a 2025-re meghatározott köztes kibocsátási szintek teljesítése céljából megvizsgált szakpolitikai opciók**

Az e szakaszban megadandó információkat az EEA által e célból kidolgozott, „Policies and Measures Tool" (PaM Tool, a szakpolitikákra és intézkedésekre vonatkozó eszköz) segítségével kell bejelenteni.

2.6.1. *A kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítése céljából megvizsgált szakpolitikák és intézkedések részletei (a szakpolitikák és intézkedések szintjén történő jelentéstétel)*

Az egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok neve és rövid leírása (K)	Az érintett szennyező anyag(ok) (kérjük, válassza ki a megfelelőt) SO_2, NO_x, NMVOC, NH_3, $PM_{2,5}$, (K); korom mint a $PM_{2,5}$ összetevője, egyéb (pl. higany, dioxinok, üvegházhatású gáz) (O) (kérjük, az egyéb lehetőség megjelölése esetén fejtse ki a választ)	Az egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok célkitűzései (*) (K)	A szakpolitikák és intézkedések típusa(i) (^) (K)	Az elsődlegesen érintett ágazat és adott esetben a további érintett ágazatok (†) (K)	Végrehajtási időszak (K a végrehajtásra kiválasztott intézkedések esetében)		A végrehajtásért felelős hatóság(ok) (K a végrehajtásra kiválasztott intézkedések esetében) Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.3.2. táblázatban felsorolt hatóságokra.		Az elemzéshez használt módszerek részletes bemutatása (pl. az egyes modellek vagy módszerek, az alapul szolgáló adatok) (K)	A várható kibocsátáscsökkentések mennyiségi meghatározása (az egyes szakpolitikákra és intézkedésekre vagy az azokból álló csomagokra vonatkozóan) (kt, éves mennyiség vagy tartomány, az intézkedéseket feltételező forgatókönyvhöz viszonyítva) (K)			A bizonytalanságok minőségi bemutatása (K, ha rendelkezésre áll)
					Kezdete	Vége	Típus	Név		2020	2025	2030	

Szükség szerint további sorok is hozzáadhatók

A (*), (^) és (†) jellel megjelölt mezőket az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és bejelentésére szolgáló rendszerről szóló 525/2013/EU rendelettel és a 749/2014/EU végrehajtási rendelettel összhangban lévő, előre meghatározott választlehetőségekkel kell kitölteni.

A (*) jellel megjelölt mezőket az alábbi előre meghatározott választlehetőségekkel kell kitölteni (egynél több célkitűzés is kiválasztható, valamint az „egyéb" lehetőség alatt további célkitűzések megadására is van lehetőség) (K):

1. Energiaellátás:
   — a megújuló energia arányának növelése;
   — alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagokra való áttérés;
   — a nem megújuló, alacsony szén-dioxid-kibocsátású (nukleáris) energiatermelés növelése;
   — a veszteségek csökkentése;

— a hatékonyság javítása az energiaiparban és a közlekedési ágazatban;
— kibocsátáscsökkentő technológiák alkalmazása;
— egyéb energiaellátási célok.

2. Energiafogyasztás:
— az épületek energiahatékonyságának növelése;
— a készülékek energiahatékonyságának növelése;
— a szolgáltatási/tercier ágazat energiahatékonyságának növelése;
— az ipari végfelhasználói ágazat energiahatékonyságának növelése;
— keresletszabályozás/keresletcsökkentés;
— egyéb energiafogyasztási célok.

3. Közlekedés:
— szennyezéscsökkentési technológiák alkalmazása a járműveken, hajókon és repülőgépeken;
— a járművek, hajók és repülőgépek hatékonyságának javítása;
— modális váltás a tömegközlekedésre vagy a nem motorizált közlekedési eszközökre;
— alternatív tüzelőanyagok alkalmazása a járművek, hajók és repülőgépek esetében (beleértve az elektromos meghajtást is);
— keresletszabályozás/keresletcsökkentés;
— a fogyasztói attitűd javítása;
— jobb közlekedési infrastruktúra;
— egyéb közlekedési célok.

4. Ipari folyamatok:
— kibocsátáscsökkentő technológiák alkalmazása;
— az ipari eljárásokból származó illékony kibocsátások hatékonyabb korlátozása;
— ipari eljárásokkal kapcsolatos egyéb célok.

5. Hulladékgazdálkodás/hulladék:
— keresletszabályozás/keresletcsökkentés;
— fokozottabb mértékű újrafeldolgozás;
— jobb hulladékkezelési technológiák;
— hatékonyabb hulladéklerakó-üzemeltetés;
— energiahasznosítással járó hulladékégetés;
— a szennyvízgazdálkodási rendszerek javítása;
— a lerakott hulladékmennyiség csökkentése;
— egyéb hulladékgazdálkodási célok.

6. Mezőgazdaság:
— a műtrágyák/trágyák alacsony kibocsátású alkalmazása a szántó- és gyepterületeken;
— a szántóföldi gazdálkodást javító egyéb intézkedések;
— az állattenyésztés és az állattartási létesítmények fejlesztése;
— az állati eredetű hulladékok hatékonyabb kezelése;
— egyéb mezőgazdasági célok.

7. Több ágazatra kiterjedő célok:
— keretpolitika;
— több ágazatot átfogó politika;
— egyéb, több ágazatra kiterjedő célok.

8. Egyéb:
— a tagállamoknak röviden ismertetniük kell a célokat.

A (*) jellel megjelölt mezőket az alábbi előre meghatározott válaszlehetőségekkel kell kitölteni (egynél több szakpolitika és intézkedés is kiválasztható, valamint az „egyéb" lehetőség alatt további szakpolitikák és intézkedések megadására is van lehetőség) (K):

— forrásoldali szennyezéscsökkentés;

— gazdasági eszközök;

— fiskális eszközök;

— önkéntes/tárgyalásos megállapodások;

— tájékoztatás;

— szabályozás;

— oktatás;

— kutatás;

— tervezés;

— egyéb (kérjük, adja meg).

A (†) jellel megjelölt mezőket az alábbi előre meghatározott válaszlehetőségekkel kell kitölteni (egynél több ágazat is kiválasztható, valamint az „egyéb" lehetőség alatt további ágazatok megadására is van lehetőség) (K):

— energiaellátás (tüzelőanyagok kitermelése, szállítása, elosztása és tárolása, valamint energia- és villamosenergia-termelés);

— energiafogyasztás (tüzelőanyagok és villamos energia végfelhasználók, pl. háztartások, szolgáltatások, ipar, mezőgazdaság általi fogyasztása);

— közlekedés;

— ipari eljárások (anyagok kémiai vagy fizikai tulajdonságait átalakító ipari tevékenységek, amelyek során ÜHG-kibocsátás történik, az ÜHG-k termékekben való felhasználása, fosszilis tüzelőanyagok nem energiacélú felhasználása);

— mezőgazdaság;

— hulladékgazdálkodás/hulladék;

— több ágazat;

— egyéb ágazatok (kérjük, részletezze válaszát).

2.6.2. *A kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítése céljából megvizsgált egyes szakpolitikák vagy intézkedések vagy az azokból álló csomagok hatása a levegőminőségre és a környezetre (K, amennyiben rendelkezésre áll)*

Amennyiben rendelkezésre áll, a levegőminőségre (hivatkozni lehet a WHO által ajánlott levegőminőségi célkitűzésekre is) és a környezetre gyakorolt hatás	

2.6.3. *A kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítése céljából megvizsgált egyes szakpolitikák vagy intézkedések vagy az azokból álló csomagok becsült költségei és hasznai (O)*

Az egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok neve és rövid leírása	A szennyező anyag-csökkentés tonnánkénti költsége (EUR)	Abszolút éves költség (EUR)	Abszolút éves haszon	Költség-haszon arány	Az árak tekintetében alapul vett év	A költség-haszon becslés minőségi leírása

Szükség szerint további sorok is hozzáadhatók

2.6.4. *Az (EU) 2016/2284 irányelv III. mellékletének 2. része szerinti, a kibocsátáscsökkentési kötelezettségek teljesítésére szolgáló és a mezőgazdasági ágazatot megcélzó intézkedésekkel kapcsolatos további részletek*

	A szakpolitika/intézkedés szerepel a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programban? Igen/nem (K)	Ha igen: — a program mely szakaszában/oldalán? (K)	Pontosan végrehajtották a szakpolitikát/intézkedést? Igen/nem (K) Ha nem, milyen módosításokat alkalmaztak? (K)
A. **Intézkedések az ammóniakibocsátások csökkentésére (K)**			
1. A tagállamoknak az ammóniakibocsátások csökkentésével kapcsolatos helyes mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozóan nemzeti szinten útmutatót kell összeállítaniuk az ENSZ-EGB ammóniakibocsátás-csökkentést célzó helyes mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozó 2014-es keretszabályzatát figyelembe véve, legalább a következőkre kiterjedően: a) nitrogéngazdálkodás a teljes nitrogénciklus figyelembevételével; b) takarmányozási stratégiák; c) alacsony kibocsátású trágyakijuttatási eljárások; d) alacsony kibocsátású trágyatárolási rendszerek; e) alacsony kibocsátású állattartási technológiák; f) az ásványi műtrágya használatakor keletkező ammóniakibocsátás csökkentésének lehetőségei.			
2. Az ENSZ-EGB nitrogénmérlegekkel kapcsolatos iránymutatásai alapján a tagállamok nemzeti nitrogénmérleget készíthetnek a mezőgazdasági eredetű reakcióképes nitrogén (többek között ammónia, dinitrogén-oxid, ammónium, nitrátok és nitritek) összesített csökkenésében bekövetkező változások megfigyelésére.			
3. A tagállamoknak be kell tiltaniuk az ammóniumkarbonát-műtrágyák alkalmazását, és az alábbi eljárások alkalmazásával csökkenthetik a műtrágyákból származó ammóniakibocsátást: a) a karbamid-alapú műtrágyák helyettesítése ammóniumnitrát-alapú műtrágyákkal; b) ahol továbbra is karbamid-alapú műtrágyákat használnak, olyan módszerek alkalmazása, amelyek az ammóniakibocsátások szintjét az Ammóniakibocsátás-csökkentési útmutató szerinti referenciamódszerhez képest bizonyítottan legalább 30 %-kal csökkentik; c) a műtrágyák szerves trágyákkal való felváltásának előmozdítása, valamint ahol továbbra is műtrágyákat alkalmaznak, a műtrágyának a kezelendő növénykultúra vagy gyep előrelátható nitrogén- és foszforigényeinek megfelelően történő kijuttatása, figyelembe véve egyszersmind a talajban meglévő tápanyagtartalmat és a más trágyákból származó tápanyagok jelenlétét.			

	A szakpolitika/intézkedés szerepel a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programban? Igen/nem (K)	Ha igen: — a program mely szakaszában/oldalán? (K)	Pontosan végrehajtották a szakpolitikát/intézkedést? Igen/nem (K) Ha nem, milyen módosításokat alkalmaztak? (K)
4. A tagállamok az alábbi eljárások alkalmazásával csökkenthetik az állati trágyából származó ammóniakibocsátást:			
a) a szántóföldön és gyepen alkalmazott istállótrágyából, illetve trágyaszeparátum szilárd fázisából, valamint hígtrágyából származó kibocsátások csökkentése olyan módszerek alkalmazásával, amelyek az ammóniakibocsátások szintjét az Ammóniakibocsátás-csökkentési útmutató szerinti referencia-módszerhez képest bizonyítottan legalább 30 %-kal csökkentik, valamint:			
i. a szilárd és hígtrágyának a kezelendő növénykultúra vagy gyep előreláthető nitrogén- és foszforigényeinek megfelelően történő kijuttatása, figyelembe véve egyszersmind a talajban meglévő tápanyagtartalmat és a más trágyákból származó tápanyagok jelenlétét;			
ii. a szilárd és hígtrágya kijuttatásának mellőzése, ha a kezelendő földterület vízzel telítődött, elárasztott, fagyos vagy hóval borított;			
iii. a hígtrágyának vontatott tömlő, vontatott csoroszlya alkalmazásával vagy sekély, illetve mély injektálás révén való kijuttatása a gyepre;			
iv. a szántóföldre kijuttatott szilárd és hígtrágya beledolgozása a talajba a kijuttatás utáni négy órán belül;			
b) az állatok tartási helyén kívüli trágyatárolókból származó kibocsátások csökkentése a következő eljárások alkalmazásával:			
i. olyan alacsony kibocsátású rendszerek és technikák alkalmazása, amelyek az ammóniakibocsátások szintjét az Ammóniakibocsátás-csökkentési útmutató szerinti referencia-módszerhez képest a 2022. január 1-je után épített hígtrágya-tárolók esetében bizonyítottan legalább 60 %-kal, a meglévő hígtrágya-tárolók esetében pedig legalább 40 %-kal csökkentik;			
ii. az istállótrágya és a trágyaszeparátum szilárd fázisának tárolására szolgáló tárolók lefedése;			
iii. annak biztosítása, hogy a gazdaságok elegendő trágyatárolókapacitással rendelkezzenek ahhoz, hogy trágya csak a növénykultúra növekedése szempontjából megfelelő időszakban kerüljön kiszórásra;			
c) az állatok tartási helyéről származó kibocsátások csökkentése olyan rendszerek alkalmazásával, amelyek az ammóniakibocsátások szintjét az Ammóniakibocsátás-csökkentési útmutató szerinti referencia-módszerhez képest bizonyítottan legalább 20 %-kal csökkentik;			
d) a trágyából származó kibocsátások csökkentése olyan, alacsony fehérjetartalmú takarmányozás alkalmazásával, amely az ammóniakibocsátások szintjét az Ammóniakibocsátás-csökkentési útmutató szerinti referencia-módszerhez képest bizonyítottan legalább 10 %-kal csökkenti.			

	A szakpolitika/intézkedés szerepel a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programban? Igen/nem (K)	— Ha igen: a program mely szakaszában/oldalán? (K)	Pontosan végrehajtották a szakpolitikát/intézkedést? Igen/nem (K) Ha nem, milyen módosításokat alkalmaztak? (K)
B. **Kibocsátáscsökkentési intézkedések a szálló por ($PM_{2,5}$) és a korom tekintetében (K)**			
1. Az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [1] kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó II. mellékletének sérelme nélkül a tagállamok megtilthatják a mezőgazdasági betakarításból származó növényi maradványok és hulladékok, valamint az erdészeti biomasszamaradványok szabadban való égetését. A tagállamok kötelesek felügyelni és betartatni az első bekezdésben említett tilalmat. A tiltás alól csak akkor lehet kivételt tenni, ha az a futótüzek terjedésének megakadályozásával, a kártevők elleni védekezéssel vagy a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos megelőző programok céljait szolgálja.			
2. A tagállamok nemzeti mezőgazdasági gyakorlati útmutatást állíthatnak össze a mezőgazdasági betakarításból származó növényi maradványok megfelelő kezelésére vonatkozóan, a következő eljárásokat alapul véve: a) a talajszerkezet javítása a mezőgazdasági betakarításból származó növényi maradványok talajba dolgozásával; b) a mezőgazdasági betakarításból származó növényi maradványok talajba dolgozási technikájának fejlesztése; c) a mezőgazdasági betakarításból származó növényi maradványok alternatív hasznosítása; d) a talaj tápanyagtartalmának és szerkezetének javítása a trágyának az optimális növényfejlődéshez szükséges módon történő talajba dolgozásával, mellőzve a trágya (istállótrágya, mélyalmos trágya) elégetését.			
C. **A kis gazdaságokra gyakorolt hatások figyelembevétele (K)**			
Az A. és B. pont szerinti intézkedések meghozatalakor a tagállamoknak biztosítaniuk kell a kis- és mikrogazdaságokra gyakorolt hatások teljeskörű figyelembevételét. A tagállamok például mentesíthetik őket a szóban forgó intézkedések alól, ha ez az alkalmazandó csökkentési kötelezettség szempontjából lehetséges és célszerű. (K)			

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.)

2.7. **Az elfogadásra kiválasztott szakpolitikák ágazatonként, ideértve elfogadásuk, végrehajtásuk és felülvizsgálatuk ütemtervét, továbbá az ezekért felelős illetékes hatóságokat**

2.7.1. *Az elfogadásra kiválasztott egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok és a felelős illetékes hatóságok*

Az egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok neve és rövid leírása (K) *Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.6.1. táblázatban felsorolt intézkedésekre.*	Az elfogadás jelenleg tervezett éve (K)	Az egyes szakpolitikákkal és intézkedésekkel vagy az azokból álló csomagokkal kapcsolatban lefolytatott konzultáció(k)ból származó releváns észrevételek (O)	A végrehajtás jelenleg tervezett ütemterve (K)		A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések végrehajtásának nyomon követésére kiválasztott időközi célok és mutatók (O)		A felülvizsgálat jelenleg tervezett ütemterve (amennyiben eltér a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési program négyévenkénti, általános naprakésszé tételétől) (K)	Az egyes szakpolitikákért és intézkedésekért vagy az azokból álló csomagokért felelős illetékes hatóságok (K) *Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.3.2. táblázatban felsorolt hatóságokra.*
			Kezdő év	Záró év	Időközi célértékek	Mutatók		

Az egyes szakpolitikák és intézkedések vagy az azokból álló csomagok neve és rövid leírása (K) *Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.6.1. táblázatban felsorolt intézkedésekre.*	Az elfogadás jelenleg tervezett éve (K)	Az egyes szakpolitikákkal és intézkedésekkel vagy az azokból álló csomagokkal kapcsolatban lefolytatott konzultáció(k)ból származó releváns észrevételek (O)	A végrehajtás jelenleg tervezett ütemterve (K)		A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések végrehajtásának nyomon követésére kiválasztott időközi célok és mutatók (O)		A felülvizsgálat jelenleg tervezett ütemterve (amennyiben eltér a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési program négyévenkénti, általános naprakésszé tételétől) (K)	Az egyes szakpolitikákért és intézkedésekért vagy az azokból álló csomagokért felelős illetékes hatóságok (K) *Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.3.2. táblázatban felsorolt hatóságokra.*
			Kezdő év	Záró év	Időközi célértékek	Mutatók		

Szükség szerint további sorok is hozzáadhatók

2.7.2. *Az intézkedések kiválasztásának magyarázata és annak értékelése, hogy a kiválasztott szakpolitikák és intézkedések miként biztosítják a más releváns szakpolitikai területek terveivel és programjaival való koherenciát*

Annak ismertetése, hogy a 2.6.1. szakaszban felsorolt, megvizsgált intézkedések közül miként választották ki a végső intézkedések körét (O)	
A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések koherenciája a nemzeti és adott esetben a szomszédos tagállamokban érvényben lévő levegőminőségi célkitűzésekkel (K)	
A kiválasztott szakpolitikák és intézkedések koherenciája a nemzeti vagy uniós jogszabályokban meghatározott követelményeken alapuló, releváns tervekkel és programokkal (pl. a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekkel) (K)	

2.8. **A (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerinti) szakpolitikák és intézkedések által a kibocsátáscsökkentésre, a levegőminőségre, valamint a környezetre gyakorolt várható együttes hatások és a hozzájuk kapcsolódó bizonytalanságok (adott esetben)**

2.8.1. *A kibocsátáscsökkentési kötelezettségek várható teljesítése (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv)*

Szennyező anyagok (K)	Összes kibocsátás (kt), az x-2 vagy x-3 évre vonatkozó kataszterekkel összhangban (az évet meg kell adni) (K):				Az elért kibocsátáscsökkentés aránya (%) 2005-höz viszonyítva (K)			Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2020–2029 közötti időszakra (%) (K)	Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2030-tól kezdődő időszakra (%) (K)
	Bázisév: 2005	2020	2025	2030	2020	2025	2030		
SO_2									
NO_x									
NMVOC									
NH_3									
$PM_{2,5}$									
A kibocsátás-előrejelzések dátuma (K)									

2.8.2. *Nem lineáris kibocsátáscsökkentési pálya*

Amennyiben nem lineáris kibocsátáscsökkentési pályát alkalmaznak, annak bemutatása, hogy az műszaki vagy gazdasági szempontból hatékonyabb (mivel az alternatív intézkedések aránytalanul nagy költségekkel járnának), hogy nem veszélyezteti a kibocsátáscsökkentés tekintetében 2030-ra vállalt kötelezettségeket, és hogy 2025-től egyre inkább megközelíti a lineáris kibocsátáscsökkentési pályát (K, adott esetben) *Kérjük, adott esetben hivatkozzon a 2.6.3. táblázatban felsorolt költségekre.*	

2.8.3. *Rugalmassági rendelkezések*

Rugalmassági rendelkezések használata esetén azok alkalmazásának bemutatása (K)	

2.8.4. *A levegőminőség várható javulása (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv)*

A. **A nem megfelelő és a megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma (O)**

A környezeti levegő minőségéről szóló irányelv szerinti értékek	A nem megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A megfelelő levegőminőségi övezetek előrejelzett száma				A levegőminőségi övezetek teljes száma			
	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 év)												
NO_2 (1 év)												
PM_{10} (1 év)												
O_3 (max. 8 órás átlag)												
Egyéb (kérjük, adja meg)												

B. **A levegőminőségi határértékek és az átlagos expozíciós mutatók maximális túllépése (O)**

A környezeti levegő minőségéről szóló irányelv szerinti értékek	A levegőminőségi határértékek várható maximális túllépése valamennyi övezetre vonatkozóan				Az átlagos expozíciós mutató várható értéke (csak a $PM_{2,5}$-re vonatkozóan) (1 év)			
	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 év)								
NO_2 (1 év)								
NO_2 (1 óra)								
PM_{10} (1 év)								
PM_{10} (24 óra)								

A környezeti levegő minőségéről szóló irányelv szerinti értékek	A levegőminőségi határértékek várható maximális túllépése valamennyi övezetre vonatkozóan				Az átlagos expozíciós mutató várható értéke (csak a $PM_{2,5}$-re vonatkozóan) (1 év)			
	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030
O_3 (max. 8 órás átlag)								
Egyéb (kérjük, adja meg)								

C. **A levegő minőségének és a megfelelés mértékének várható javulását szemléltető ábrák (O)**

A környezeti levegőkoncentrációk várható alakulását szemléltető térképek és hisztogramok (legalább az NO_2, a PM_{10}, a $PM_{2,5}$ és az O_3, valamint bármely más, problémát jelentő szennyező anyag tekintetében), amelyek bemutatják többek között az összes levegőminőségi övezetből az uniós levegőminőségi célkitűzéseknek 2020-ban, 2025-ben és 2030-ban megfelelő/meg nem felelő levegőminőségi övezetek számát, a várható maximális túllépéseket nemzeti szinten és az átlagos expozíciós mutató várható értékét	

D. **A levegő minőségének és a megfelelés mértékének várható javulása minőségi szempontból (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv) (amennyiben a fenti táblázatok nem tartalmaznak mennyiségi adatokat) (O)**

A levegő minőségének és a megfelelés mértékének várható javulása minőségi szempontból (a további intézkedéseket feltételező forgatókönyv szerint)	

Az éves határértékek tekintetében az előrejelzéseket valamennyi övezetre vonatkozóan a maximális koncentrációkhoz viszonyítva kell megadni. A napi és óránkénti határértékek tekintetében az előrejelzéseket valamennyi övezetre vonatkozóan a rögzített túllépések maximális számához viszonyítva kell megadni.

2.8.5. *A környezetre gyakorolt várható hatások (további intézkedéseket feltételező forgatókönyv) (O)*

	A környezetre gyakorolt hatások értékelésére használt bázisév (kérjük, adja meg):	2020	2025	2030	Leírás
A tagállam azon területe (%), amely a kritikus terhelési küszöbérték túllépése miatt savasodásnak van kitéve					
A tagállam azon területe (%), amely a kritikus terhelési küszöbérték túllépése miatt eutrofizációnak van kitéve					
A tagállam azon területe (%), amely a kritikus terhelési küszöbérték túllépése miatt ózonnak van kitéve					

A mutatóknak összhangban kell lenniük a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló egyezményben az ökoszisztémák savasodásnak, eutrofizációnak és ózonnak való kitettségére vonatkozóan használt mutatókkal https://www.rivm.nl/media/documenten/cce/manual/Manual_UBA_Texte.pdf.